

ВОРО́НСЬКИЙ Олександр Костянтинович (псевд.: Валентин, Нурмін, А. Климський; 19(31). 07. 1884, с. Хорошовка, нині Тамбов. обл., РФ — 13. 08. 1937, Москва) — громадський та політичний діяч. 1900–05 навч. у духов. семінарії (Тамбов). Від 1904 В. — чл. РСДРП. 1905 — на парт. роботі в С.-Петербурзі. 1906 направлений ЦК РСДРП у Гельсинкі, де встановлював зв'язки з військ. частинами, співпрацював з г. «Вестник казармы». Від кін. червня — чл. військ. центру Фін. військ. організації. Після придушення Свеабор. повстання (1906, нині Фінляндія) повернувся у С.-Петербург. Був двічі заарешт. 1906 та 1907. У 1906 — на парт. роботі в

Євпаторії, Одесі та Миколаєві. Співпрацював з газетами «Ясная заря» та «Евпаторийские новости». Делегат 6-ї Всерос. конф. РСДРП (1912, Прага) від м. Саратов (Росія). У цьому ж році заарешт. та засланий на 3 р. до м. Кемь (Росія). 1917 переїхав до Одеси, де був чл. Ради робочих депутатів та комітету РСДРП. Актив. учасник боротьби за встановлення рад. влади в Одесі. Від 1919 — голова губкому в м. Іваново (РФ), ред. г. «Рабочий край». Від 1921 — ред. ж. «Красная новь», навколо якого згуртувались кращі прозаїки 20-х рр. Одночасно В. був співред. журналів «Прожектор», «Культура и жизнь», очолював видавництво «Круг», був заступник голови Держвидаву, керував літ. відділом г. «Правда». За підтримку «лівої» опозиції виключений із партії і 1929 висланий у м. Липецьк (РФ). Двічі піддавався арештам. 13 серпня 1937 Військ. колегія Верхов. Суду СРСР засудила В. до розстрілу. Реабіліт. 1957.

Основні твори

За живой и мертвой водой. Москва, 1927; Рассказы и повести. Москва, 1933; Бурса. Москва, 1966; Избранное. Москва, 1976; Искусство видеть мир. Москва, 1987; Избранная проза. Москва, 1987.

Рекомендована література

1. Неживой Е. С. Александр Воронский. Идеал. Типология. Индивидуальность. Москва, 1989.

[Є. Г. Мірошніченко](#)

Бібліографічний опис:

Воронський Олександр Костянтинович / Є. Г. Мірошніченко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-29844>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).